

Šesta Mednarodna olimpijada iz teoretičnega,  
matematičnega in uporabnega jezikoslovja

Bolgarija, Sončna obala, 4.–9. avgust 2008

Rešitve nalog individualnega tekmovanja

**Naloga št. 1.** Pravila:

1. Apostrof označuje dolžino, če sledi samoglasniku, in se prebere kot [ə], če sledi soglasniku.
2. Črka *w* predstavlja zaokroženost ustnic za soglasnikom ter glas [w] v drugih primerih.
3. [ə] se izgovarja, vendar ne zapisuje, med katerimkoli soglasnikom in sledečim zvočnikom ([l m n]).
4. [ə] se izgovarja pred soglasniškim sklopom na začetku besede.
5. *p t j g gw q qw* se izgovarjajo kot zveneči soglasniki ([b d j g g<sup>w</sup> ʧ ʧ<sup>w</sup>]) na začetku besede ali med samoglasniki in kot nezveneči soglasniki ([p t c k k<sup>w</sup> x x<sup>w</sup>]) na koncu besede ali ob drugem soglasniku.

Odgovori:

(a) 12 [əksənxōʝon], 13 [ətəkəbox], 14 [gəmūjəmin], 15 [emtoʝ<sup>w</sup>atk], 16 [dēbəlɔc];

(b) 17 *tp'te'sn*, 18 *mtesgm*, 19 *alapt'g*, 20 *glamen*.

**Naloga št. 2.** (a) Pravila:

1. Število zlogov. Vsaka vrstica vsebuje 6 zlogov.
2. Aliteracija. Poglej opis problema.
3. Notranja rima. Označimo samoglasnike (in dvoglasnike) v vrstici z  $V_1, V_2, \dots, V_6$ . Najmanj en soglasnik, ki se nahaja neposredno za  $V_5$ , se mora nahajati neposredno za  $V_n$  ( $n = 1, 2$  ali  $3$ ). Tudi v sodih vrsticah  $V_n = V_5$ .

Na primer, prim. vrstice IV, 1–6 (aliteracija je označena s krepkim tiskom, notranja rima je podčrtana):

**IV**

- 1 háð*i* **g**ramr, þars **g**núðu,
- 2 geira hregg við seggi,
- 3 (rauð fnýsti **b**en **blóði**)
- 4 bryngögl í dýn Skoglar,
- 5 þás á rausn fyr ræsi
- 6 (réð eggliuðr) seggir ...

(b) Besedi, ki sta ostali: **hœgra**, **smíði**.

**V**

- 1 <sup>a</sup> **ríks** (þreifsk reiddra øxa
- 2 <sup>b</sup> **rymr** ; knóttu spjó*r* <sup>c</sup> **glymj**a )
- 3 <sup>d</sup> **svartskyggð** bitu seggi
- 4 <sup>e</sup> **sverð** þjóðkonungs ferðar,
- 5 þás ( <sup>f</sup> **hugfýl**dra **h**ölda)
- 6 <sup>g</sup> **hlaut** <sup>h</sup> andskoti <sup>i</sup> **Gauta**
- 7 (hór vas <sup>j</sup> **songr** of <sup>k</sup> **svír**um )
- 8 <sup>l</sup> **sigr** (flugbeiddra <sup>m</sup> **vigra** ).

Naloga št. 3. Prilastek sledi jedru v obeh jezikih.

(a)	<i>jun</i>	kost	
	<i>i-jun</i>	skelet	(mnoštvo kosti)
	<i>i-wahnawa</i>	šop banan	(mnoštvo banan)
	<i>i-drai</i>	koledar	(mnoštvo dnevov)
	<i>drai-hmitrötr</i>	nedelja	(svet dan)
	<i>gaa-hmitrötr</i>	sanktuarij	(svet kraj)
	<i>uma-hmitrötr</i>	cerkev	(sveta hiša)
	<i>ngöne-uma</i>	stena	(meja hiše)
	<i>ngöne-gejë</i>	obala	(meja vode)
	<i>nyine-thin</i>	šilo	(orodje zbsti)
	<i>tii</i>	pisati	
	<i>bé-tii</i>	svinčnik	(orodje pisati)
	<i>bé-wöli</i>	vilice	(orodje zbsti)
	<i>wöta</i>	žival	
	<i>bé-wöli-wöta</i>	ostroga	(orodje zbsti žival)
	<i>bé-ödu</i>	kozarec	(orodje piti)
	<i>ba-jié</i>	obala	(meja vode)
	<i>ba-bwén</i>	somrak	(meja noči)
	<i>a-pulut</i>	postelja	(kraj spati)

(b) *wahnawa* 'banana', *drai* 'dan'; *wöli* 'zbsti', *pulut* 'spati'.

(c) *i-bii* 'čebelji panj (mnoštvo čebelj)', *tusi-hmitrötr* 'Biblija (sveta knjiga)'.

Naloga št. 4. Samostalniške pripone v tej nalogi so:

1. **-kasm** 'zgoraj', **-kotoya** 'za', **-pit** 'z';
2. **-šeh** 'kot, kakor';
3. **-ta?m** množina;
4. **-tih** 'samo (natanko, prav)'.

Za nosnim soglasnikom (**m**, **n**, **ŋ**) zaporniki **p**, **t**, **k** postanejo zveneči (**b**, **d**, **g**). Če se **k** pojavi za **y**, glasova zamenjata mesti.

Svojilna zaimka sta **?as** 'moj' in **mis** 'tvoj'; če se samostalnik prične z zapornikom, **le-ta** postane zveneč, ustrezní nosnik pa se pojavi pred njim.

(a)	<b>cakyasmatih</b>	prav nad trto
	<b>kamajšeh</b>	kot senca
	<b>?as mok</b>	moja koruza
	<b>mis ndacta?m</b>	tvoji zobje
	<b>pahsunbit</b>	z bučo
	<b>perolkotoyašehta?m</b>	kakor za čajnike

(b)	za stol	<b>pokskukyotoya</b>
	z mojim čajnikom	<b>?as mberolpit</b>
	natanko kot gora	<b>kocakšehtih</b>
	drogovi	<b>komda?m</b>
	nad sencami	<b>kamajgasmata?m</b>
	tvoje mesto	<b>mis ŋumguy</b>

**Naloga št. 5.** Inuktituški stavki imajo naslednjo splošno zgradbo:

	X-(q)		V-		'X (se) V.'
	X-(q)	Y-(r)mik	V-si-		'X V nekega Y-a.'
X-up	Y-(q)		V-		'X V Y-a.'

kjer so X in Y samostalniki in je V glagol. Če samostalnik dobi končnico **-q**, kadar je bodisi določni predmet bodisi osebek v stavku brez določenega predmeta, dobi poleg tega tudi **-r** pred končnico **-mik**, kadar je nedoločni predmet (*nanu-q* — *nanu-r-mik*; *iluaqhaiji* — *iluaqhaiji-mik*). Za reči 'tvoj', **-(q)** nadomestimo z **-it**, **-up** pa z **-vit**.

Glagol dobi naslednje pripone:

- **-j** za samoglasnikom ali **-t** za soglasnikom;
- končnica za izražanje osebe pri osebkju in določnem predmetu, če ga imamo:
  - v prvih dveh shemah: **-u-tit** '2', **-u-q** '3';
  - v tretji shemi: **-a-it** '2/3', **-a-nga** '3/3', **-a-atit** '3/2'.

Prehodni glagol brez predmeta se interpretira kot povratni glagol.

- (a)
13. Volk je videl tvojega šamana.
  14. Tvoj severni medved je ranil dečka.
  15. Tvoj lovec se je ozdravil.
  16. Ti si ustrelil učitelja.
  17. Ti si prišel.
  18. Ti si ozdravil nekega lovca.
- (b)
19. *Angatkuup aanniqtaatit.*
  20. *Ilinniaqtitsijiup inuuhuktuaq takujanga.*
  21. *Amaruit ukiakhaqtuaq.*
  22. *Qingmirmik qukiqsijutit.*
  23. *Qingmiit ilinniaqtitsijimik aanniqsijuaq.*